

Les profecies del 77

Recordava vagament que havia escrit aquell paper, a primers del 1977, publicat potser en alguna revista efímera. Ara, ordenant velles carpetes, l'he trobat. Es diu "Pensar en deu anys", i és una mena de profecia o previsió. On hi ha (versió incompleta) coses com aquestes:

"En aquest País estan començant a passar coses curioses i interessants, coses que fa deu anys no passaven, i que m'agradaria saber on trauen cap i com acabaran. Per exemple, i per aquest ordre, les coses que passen són: a) que el públic comença a adonar-se que aquest és, efectivament, un País; b) que ja hem començat a sortir d'una Edat Mitjana rupestre, menfotista i tenebrosa; c) que l'activitat humana fonamental anomenada política comença a tindre una positiva importància; i que, finalment, la gent en general no té ni punyetera idea de com organitzar coherentment els fets a), b) i c). Per això la futurologia resulta apassionant"

A continuació, l'escrit repassa coses que eren impensables el 1967, i que passaven el 1977, com ara "que en la propaganda oficial d'un Referèndum el País Valencià seria el *País Valencià*, que a Fuster li haurien fet un homentage a l'institut del seu poble, que passarien milers de mestres per uns cursos de llengua catalana, que hi hauria una dotzena de partits polítics acabats en P.V., que faríem mítns socialistes i valencians amb milers d'assistents, que Franco s'hauria mort, que els obrers de la construcció farien una vaga de tres mesos, que estaríem fent un Congrés de Cultura Catalana, o que tanta gent s'haurà ficat al cap això de l'Autonomia, dels Països Catalans, i tres o quatre coses més..."

"I ara, en 1977" –preguntava– ¿què veiem? Doncs, que moltes coses que abans no podien ser perquè eren impossibles ara ja són possibles, però conti-

nuen sense poder ser. Per dir-ne alguna: hi ha l'expectativa, la gent, les ganes i la no-persecució mínima per fer possible un enorme moviment de recuperació cultural i nacional, però no pot ser perquè falten els diners, les institucions i el marc polític indispensable, i perquè encara arrosseguem cacics obtusos, burrera medieval..." Més previsions: "Trobaria improbable també que d'ací en deu anys heguérem fet la revolució socialista, o que disposàrem del grau i les formes d'autogovern a què alguns aspirem per al País Valencià. Però (...) almenys dues coses haurien realment de poder ser: que tinguérem algun tipus de govern autònom, amb organismes polítics i econòmics propis, amb alguna forma d'oficialitat eficaç del català, etc.; i que les forces polítiques estiguéren organitzades en grans partits de masses –vull dir les forces del País Valencià, i d'esquerra, que són les que a mi m'interessen. Ací vénen els interrogants...". I més coses que profetitzava: "Pel que fa a la recuperació nacional, el procés continuarà endavant, i potser a ritme imprevisible: l'ús públic i decidit de l'idioma, la consciència de país, "... i altres coses molt boniques que llavors esperava. "Però hi haurà tensions enormes, part pels enemics de fora, però sobretot pels enemics –més perillosos– de dins... El resultat serà que haurem fet alguns passos essencials endavant, però encara no el salt definitiu a la normalitat".

"Pel que fa al futur del socialisme, la cosa és menys clara. Si algú creu que ací, en un terme de deu anys, es pot fer la gran revolució, em sembla que com a mínim s'equivoca d'hemisferi". (Ara diria que s'equivoca de planeta). Llavors "...el que caldrà... és fer política de veritat. Que és justament el que els valencians –almenys els del ram esquerre– no

sabem encara fer. (...) Els nostres militants d'esquerra sembla de vegades que tenen una especial vocació per les virtuts heroiques (sovint més "heroiques" com més verbals), sorgida potser, com entre els cristians primitius, de les persecucions imperials... I això, a banda d'una autocrítica, és un drama: correm el risc que durant uns altres deu anys les masses (les masses de veritat) continuen fent allò que els diguen per la tele". En tot cas, per als deu anys següents, pensava que havíem de ser capaços "d'unir grups i forces, de formar quadres polítics, de produir unes desenes de dirigents eficaços, honorats i sense hipoteques, de superar l'esperit de cenacle i de discussió inacabable entre iniciats, de llançar organitzacions obertes i flexibles on puguen integrar-se desenes de milers de persones normals i corrents. Tot això, no ho sabem fer encara, però ho hem d'aprendre. Perquè l'alternativa és clara: l'esquerra nacional valenciana s'esterilitzaria en grups testimonials i en discussions internes sobre els graus de puresa química, quedaria reduïda a uns centenars de militants possiblement heroics, i així vénen *els altres* i ocupen tranquil·lament tot el terreny (quan dic 'els altres', cadascú és ben lliure de pensar el que vulga)". I l'amonestació acaba:

"Ho dic seriosament: el qui avisa no és traïdor. I tal dia farà deu anys, i trauré l'article del calaix, a veure què escrivia jo en 1977".

No l'he tret deu anys després, sinó tretze, però tant se val. Constatem que no vam aprendre, que encara no hem après, i que l'alternativa, efectivament, era clara. Claríssima. I quan dic "els altres", cadascú és ben lliure de pensar el que vulga.

Joan F. Mira